

Työehdot-osasto/Ristelä

26.4.2021

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta
StV@eduskunta.fi

Etäkuulemistilaisuutenne 27.4.2021

E 59/2016 vp Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarista

Yleistä	SAK yhtyy valtioneuvoston näkemykseen siitä, että EU:n sosiaalisen ulottuvuuden ja Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin vahvistaminen, sosiaalisten oikeuksien ja työelämän ajantasainen vähimmäissääntely sekä tehokkaampi toimeenpano ovat keinoja sosiaalisesti kestävä ja tasa-arvoisen EU:n saavuttamiseksi. Samoin SAK yhtyy näkemykseen, että Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin toimintasuunnitelma on tarpeellinen täydennys Euroopan vihreän kehityksen ohjelmalle.
Työllisyys	SAK yhtyy valtioneuvoston näkemyksiin EU:n uusista yleistavoitteista työllisyyden, osaamisen ja sosiaalisen suojelun alalla sekä työllisyysmahdollisuuksien luomisesta reaalityaloudessa. Valtioneuvoston tavoin SAK pitää hyvänä, että tiedonannossa kiinnitetään huomioita heikommassa asemassa oleviin ryhmiin ja erityisesti nuorten työllisyyden edistämiseen. Tärkeää on myös mainittu työmarkkinaosapuolten rooli politiikan suunnittelussa.
Työelämän normit	Työtä koskevien normien osalta SAK pitää valtioneuvoston tavoin tärkeänä, että EU:n työlaainsäädäntöä päivitetään tarpeen mukaan ja kansallisia työmarkkinamalleja kunnioittaen. Alustatalouden osalta EU-tason ratkaisut ovat perusteltuja, ja samalla SAK yhtyy valtioneuvoston kantaan siinä, ettei näillä ratkaisulla tule luoda alustatalouden erityissääntelyä, joka merkitsisi kolmannen kategorian luomista työntekijöiden ja yrittäjien välille. Oleellista on, että työsuhteen naamiointi muuksi sopimussuhteeksi estetään niin alustatyön osalta kuin muissakin tapauksissa.
Työsuojelu	Valtioneuvoston tavoin SAK kannattaa uuden työterveyden ja työturvallisuuden strategiakehyksen laatimista vuosiksi 2021–2027 työntekijöiden suojelunormien päivittämiseksi sekä perinteisten ja uusien työperäisten riskien torjumiseksi. Myös SAK pitää keskeisenä henkistä terveyttä uhkaavien työn psykososiaalisten riskien hallintaa sekä sitä, että työterveyden ja -turvallisuuden kehittämisessä huomioidaan uudet työntekeksen muodot. Myönteistä linjauksessa on myös ilmastonmuutoksen, etätyön lisääntymisen ja koronapandemian sekä mahdollisten uusien pandemioiden mukanaan tuomien työsuojeluriskien esiin nostaminen.

Työehdot-osasto/Ristelä

26.4.2021

Lisänäkökohtana olisi tärkeää vahvistaa työterveyden- ja turvallisuuden sukupuolinäkökulmaa.

Työvoiman liikkuvuus	SAK yhtyy valtioneuvoston linjauksiin työvoiman liikkuvuudesta. On tärkeää, että Suomi tukee komission tavoitetta parantaa muun muassa kausityöntekijöiden asemaa ja nostaa esiin vuokratyöntekijöiden haavoittuvan aseman ja riskit tulla hyväksikäytetyksi. Myös huomio valvonnan resurssoinnista on tärkeää.
Koulutus	Koulutuksen eurooppalainen yhteistyö on tärkeää, mutta koulutusjärjestelmien kehittämisen on SAK:nkin mielestä tapahduttava ensisijaisesti kansallisissa puitteissa. SAK pitää myönteisenä sitä, että valtioneuvosto painottaa laadukasta ja osallistavaa koulutusta varhaiskasvatuksesta alkaen.
Tasa-arvo	Valtioneuvoston tavoin SAK pitää tärkeänä EU:n tasa-arvostrategian tehokasta toimeenpanoa ja sukupuolinäkökulman valtavirtaistamista. SAK kannattaa samapalkkaisuuden vahvistamista palkka-avoimuutta lisäävällä EU-lainsäädännöllä ja katsoo, että komission aiheesta tekemää esitystä on vahvistettava muun muassa alentamalla sen keskeisiin artikloihin liittyvää 250 työntekijän rajaa.
Sosiaalipolitiikka	SAK yhtyy valtioneuvoston esittämiin sosiaalipoliittisiin näkemyksiin. Valtioneuvoston tavoin SAK pitää tärkeänä, että tulevaisuudessa esityksissä huomioidaan jäsenvaltioiden sosiaalisen suojelun järjestelmien monimuotoisuus. Tämän takia on hyvä tavoite, että tulevassa sosiaalista suojelua tarkastelevassa korkean tason asiantuntijaryhmässä olisi suomalainen tai vähintään pohjoismaalainen edustus.
Terveys	Terveyden edistämisen ja hoidon turvaamisen osalta valtioneuvoston kannassa viitataan, kuten tiedonannossakin, lähinnä pitkäaikaishoitoon. Tätä SAK pitää kapea-alaisena näkökulmana, koska se jättää ulkopuolelle muun muassa ennaltaehkäisevän hoidon, akuuttihoitoon, kroonisten sairauksien hoidon, kuntoutuksen ja työkyvyn tuen. Vaikka nämä ovat suurelta osin kansallisessa toimivallassa, voisi esimerkiksi nykyistä aktiivisempi hyvien käytäntöjen jakaminen auttaa lisäämään hyvinvointia, työkykyä ja pidempiä työuria. Hoitohenkilökunnan työolojen ja jaksamisen painottaminen on myönteistä, ottaen huomioon korona-ajan tuoman lisäkuormituksen ja muiden sairauksien hoidon osalta syntyvän hoitovelan.
Koordinaatio	Sosiaalisten oikeuksien pilariin liittyvään koordinaation ja seurannan vahvistamisessa SAK pitää tärkeänä yhteistyötä työmarkkinaosapuolien kanssa. Valtioneuvoston kirjaus valmiudesta tarkastella kansallisen koordinaatiomekanismin luomista on perusteettoman varauksellinen.
Globaali taso	SAK pitää valtioneuvoston tavoin tärkeänä ihmisarvoisen työn edistämistä niin EU:n sisällä kuin globaalilla tasolla muun muassa EU:n työ- ja

Työehdot-osasto/Ristelä

26.4.2021

sosiaalipolitiikan, kehitysyhteistyön ja kauppapolitiikan aloilla. Vastaavasti SAK pitää tervetulleena komission aikomusta antaa maailmanlaajuisia ihmisarvoista työtä koskeva tiedonanto.

SAK yhtyy valtioneuvoston toiveeseen siitä, että komissio etenee yritys vastuuta koskevan EU-lainsäädännön valmistelussa ja antaa asiaa koskevan ehdotuksen. Tähän liittyvien viivytysten estämiseksi on perusteltua, että yritys vastuun sääntelyn valmistelu erotetaan muusta yritysten kestävästä hallinnointia koskevasta sääntelystä.

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

Lisätiedot

kansainvälisten asioiden päällikkö Pekka Ristelä
pekka.ristela@sak.fi
puh. 040 546 8781